

извѣстностъ. Конференцията отъ прѣдставителитѣ на Великитѣ Сили въ Цариградъ не бѣше нито намислена още. Европейската коалиция срѣщу Руссия отъ врѣмето на Кримската война още заемаше мѣстото си на пазителка цѣлостта на Отом. Империя и слабо се интересуваше за сждбата на християнскитѣ ѝ подданици, дори и противоочевидната симпатия на всички Европ. народи къмъ страдалцитѣ въ Турция. Нашитѣ депутати туку що бѣхж пристигнали въ Лондонъ да просѣтъ милостта на Албиона, насърдавани въ миссията си отъ добрия приемъ на Гладстона, посрѣщната добрѣ и отъ английската публика, но съ слаба надѣжда и почти безъ никакво утѣшително обѣщание отъ официалнитѣ мѣста. Съ една рѣчь, сждбата на народа ни се намѣрваше захвърлена въ най-грозната неизвѣстностъ и желаемото отъ всѣка българска душа отечествено освобождение не се прѣдвиждаше въ близко бждще; никой не смѣеше да се надѣва и да расчитва на скорошно наставание освободителна война, единственната рѣшителка на злата ни участъ.

Въ това грозно и отчаено положение за сждбата и бждщето на отечеството ни, не искахъ да стоѣ съ сгърнати ржцѣ; не се задоволавахъ само да слушамъ и да четж какво се работи. И безъ да се свѣтувамъ отъ нѣкого, безъ да обаджя никому—което впрочемъ нищо не ме задължаваше да изпълнѣя—азъ намислихъ, комбинирахъ обстоятелствата и направихъ намисленото. Нито сега осждамъ себе си, за гдѣто съмъ изпълнилъ, да го рѣчемъ отъ излишна ревностъ, единъ свой дългъ, къмъ който ме свързваше едно мое собствено минжло, извѣстно само на мене и на малцина други, но отъ тѣхъ, може би, още тогива забравено, или считано за излишно и безполезно вече да го спомнюватъ. Написахъ сирѣчь и испратихъ едно писмо на всесилния тогива Великъ Везиръ въ Цариградъ, Метхадъ паша, който боравѣше съ държавната политика въ онова врѣме, повече отъ всѣкой други държавникъ, въ придобитото си качество на *реформаторъ*, като приложихъ въ писмото и единъ екземпляръ (французско издание) отъ мемоара на Т. Ц. Б. К. къмъ Султана въ 1867 г.

Между забравенитѣ работи щѣше да остане и това ми писмо, ако сега последньо не бихъ намѣрилъ случайно въ книгата си прѣписна му. Съ него че нѣмаше да направя дупка на морето това съзнавахъ още тогива, гърмежътъ на черешовия топъ, напълненъ съ кантарски тонузъ вмѣсто юлле и